

**PRIJEDLOG ZAKONA O OSOBNOJ ISKAZNICI
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, travanj 2015.

PRIJEDLOG ZAKONA O OSOBNOJ ISKAZNICI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

U Republici Hrvatskoj osobne iskaznice u kartičnom formatu počele su se izdavati 1. siječnja 2003. godine na temelju Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“ broj: 11/2002, 122/2002 i 31/2006) i Pravilnika o obrascima i evidenciji osobnih iskaznica („Narodne novine“ broj: 148/2002 i 155/2008). Nakon proteka razdoblja od 10 godina te osobne iskaznice u pogledu zaštitnih svojstava i vizualnog identiteta više nisu u potpunosti odgovarale najnovijim standardima tako da je polovicom 2013. godine donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“ broj: 68/2013) i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obrascima i evidenciji osobnih iskaznica („Narodne novine“ broj: 69/2013), nakon čijeg stupanja na snagu se u Republici Hrvatskoj počela izdavati nova redizajnirana osobna iskaznica s unaprijeđenim elementima zaštite koja sadrži i osobni identifikacijski broj nositelja osobne iskaznice. Nova kartica osobne iskaznice je pripremljena za kasniju ugradnju elektroničkog nosača podataka, tako da uvođenje redizajnirane osobne iskaznice s unaprijeđenim elementima zaštite i osobnim identifikacijskim brojem nositelja osobne iskaznice predstavlja prvu fazu u procesu uvođenja elektroničke osobne iskaznice u Republici Hrvatskoj.

Prijedlog ovoga Zakona predstavlja normativnu osnovu za provedbu projekta elektroničke osobne iskaznice, čijim završetkom će se u Republici Hrvatskoj uvesti elektronička osobna iskaznica. Svrha projekta uvođenja elektroničke osobne iskaznice je poticanje i praćenje razvoja informacijskog društva te razvoja informacijskog sustava državne uprave (e-uprava), pružanje korisnički orijentiranih elektroničkih javnih usluga te potreba aktivnog sudjelovanja svih korisnika (građana i gospodarskih subjekata) u korištenju i razvoju elektroničkih servisa.

Prema prijedlogu ovoga Zakona pravo na hrvatsku osobnu iskaznicu imat će svi hrvatski državljani bez obzira na godine života i bez obzira imaju li ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Osobna iskaznica koja će se hrvatskim državljanima izdavati na temelju ovog Zakona bit će elektronička javna isprava, a njen nositelj će njome dokazivati svoj identitet, hrvatsko državljanstvo, spol, datum rođenja i prebivalište u Republici Hrvatskoj. Hrvatskim državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj u osobnu iskaznicu će se upisivati podatak o njihovom prebivalištu u inozemstvu, prema podacima o prebivalištu ispisanim u javnoj ispravi koju im je izdalo nadležno tijelo države u kojoj imaju prijavljeno prebivalište ili odobren boravak i toj kategoriji hrvatskih državljana hrvatska osobna iskaznica neće služiti kao dokaz njihovog prebivališta.

Osobna iskaznica će biti obavezna isprava za hrvatske državljane starije od 18 godina s prijavljenim prebivalištem u Republici Hrvatskoj. Hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj mlađi od 18 godina neće morati imati osobnu iskaznicu, ali će ju putem roditelja kao

zakonskih zastupnika moći ishoditi, jer će njome moći potvrđivati svoj identitet u raznim postupcima vezanim uz osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, a moći će im služiti i kao putna isprava za prijelaz državnih granica država Europske unije i ostalih država koje to dopuštaju. Hrvatski državljani koji nemaju prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, bez obzira na godine života, neće morati imati hrvatsku osobnu iskaznicu, ali će ju moći ishoditi ako to žele.

Osobna iskaznica će sadržavati elektronički nosač podataka (čip) na kojem će biti pohranjeni podaci koji su ispisani u vizualnoj zoni kartice osobne iskaznice, a uz to na čip će se moći pohraniti jedan ili dva certifikata i to identifikacijski i potpisni certifikat. Identifikacijski certifikat će služiti za osiguranje elektroničke potvrde identiteta osobe kojoj je izdana osobna iskaznica i autentikaciju radi pristupa elektroničkim uslugama, a potpisni certifikat za podršku naprednom elektroničkom potpisu koji ima istu pravnu snagu i zamjenjuje vlastoručni potpis sukladno zakonu kojim je reguliran elektronički potpis.

Rok važenja osobnih iskaznica i certifikata koje će sadržavati bit će pet godina, izuzev osobnih iskaznica izdanih osobama s navršениh 65 godina koje će se izdavati bez roka važenja. Osobne iskaznice izdane djeci do navršениh 5 godina neće sadržavati certifikate, dok će osobne iskaznice izdane djeci od navršениh 5 do navršениh 18 godina sadržavati identifikacijski certifikat, što će im omogućavati elektroničku potvrdu identiteta u raznim postupcima vezanim uz obrazovanje. Osobne iskaznice izdane osobama od navršениh 18 do navršениh 65 godina sadržavat će identifikacijski i potpisni certifikat, dok će osobe s navršениh 65 godina moći po vlastitoj želji ishoditi osobnu iskaznicu sa ili bez certifikata. Osoba s navršениh 65 godina koja isходи osobnu iskaznicu koja sadrži certifikate, protekom roka važenja certifikata koji važe 5 godina i ne mogu se obnavljati, moći će nastaviti koristiti osobnu iskaznicu, s obzirom da je izdana bez roka važenja (kao standardnu karticu za potvrđivanje identiteta), ali njome neće moći obavljati elektroničku potvrdu svojeg identiteta niti će joj ona moći služiti za izradu naprednog elektroničkog potpisa. Ako će nakon isteka roka važenja certifikata htjeti i dalje koristiti osobnu iskaznicu za osiguranje elektroničke potvrde svojeg identiteta te za izradu naprednog elektroničkog potpisa (kao elektroničku ispravu), morat će podnijeti zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice.

Prema prijedlogu ovoga Zakona osobne iskaznice izdaju policijske uprave odnosno policijske postaje Ministarstva unutarnjih poslova dok poslove tehničke izrade osobnih iskaznica, tiskanje obrazaca osobne iskaznice te obrazaca koji se koriste u postupku njenog izdavanja, vođenje evidencije o izrađenim osobnim iskaznicama i poslove izdavanja certifikata obavlja pravna osoba u državnom vlasništvu koju je Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za unutarnje poslove odredila za obavljanje tih poslova.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Ovaj Zakon predstavlja normativni okvir za provedbu projekta uvođenja elektroničkih osobnih iskaznica za hrvatske državljane. Uvođenje elektroničke osobne iskaznice potaknulo bi razvoj javnih servisa te omogućilo elektroničko poslovanje gospodarskih subjekata i elektroničku komunikaciju gospodarskih subjekata s tijelima državne uprave što bi olakšalo i ubrzalo pokretanje gospodarskih aktivnosti. Uvođenjem elektroničke osobne iskaznice i građanima bi se olakšala

komunikacija s tijelima državne uprave i lokalne samouprave, bez potrebe dolaženja u nadležne institucije radi ostvarivanja pojedinih prava.

Ovim se Zakonom također predviđa izdavanje osobnih iskaznica svim hrvatskim državljanima bez obzira imaju li ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Na temelju odredbi Zakona o prebivalištu („Narodne novine“, broj: 144/12 i 158/13 - Uredba o izmjeni Zakona o prebivalištu) većem broju hrvatskih državljana koji nisu do 29. prosinca 2014. godine ispunili obveze propisane navedenim Zakonom objavljeno je prebivalište u Republici Hrvatskoj po sili Zakona, čime su sukladno važećem Zakonu o osobnoj iskaznici („Narodne novine“, broj: 11/02, 122/02 i 31/06) izgubili i pravo na osobnu iskaznicu.

Normativnim rješenjem predloženim ovim Zakonom toj kategoriji hrvatskih državljana bi se ponovo omogućilo ishođenje osobne iskaznice, a kako veći broj državljana iz tih kategorija dolazi u Republiku Hrvatsku tijekom ljetnih mjeseci i ostaju relativno duže vrijeme radi korištenja godišnjih odmora, što ranijim stupanjem na snagu predloženog Zakona olakšao bi im se cjelokupni postupak izdavanja osobne iskaznice, odnosno mogli bi podnijeti zahtjev i kasnije preuzeti izdanu osobnu iskaznicu bez potrebe ponovnog dolaženja u Republiku Hrvatsku.

Kako bi se projekt uvođenja elektroničkih osobnih iskaznica za hrvatske državljanke što prije dovršio i time ubrzale i olakšale naprijed navedene aktivnosti, sukladno odredbi članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj: 81/2013) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSOBNOJ ISKAZNICI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Osobna iskaznica je elektronička javna isprava kojom hrvatski državljanin dokazuje identitet, hrvatsko državljanstvo, spol, datum rođenja i prebivalište u Republici Hrvatskoj.
- (2) Hrvatski državljanin koji nema prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj može ishoditi osobnu iskaznicu u koju se upisuje podatak o njegovom prebivalištu izvan Republike Hrvatske prema podacima o prebivalištu ispisanim u javnoj ispravi koju mu je izdalo nadležno tijelo države u kojoj ima prijavljeno prebivalište ili odobren boravak.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, hrvatskim državljanima iz stavka 2. ovoga članka osobna iskaznica ne služi kao dokaz njihovog prebivališta.
- (4) Osobna iskaznica može služiti i kao putna isprava za putovanja u države koje to dozvoljavaju.
- (5) Osobna iskaznica predstavlja dio državne informacijske infrastrukture, sukladno propisima kojima je regulirana državna informacijska infrastruktura.

Članak 2.

- (1) Osobna iskaznica sadrži elektronički nosač podataka na koji se uz podatke iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona mogu pohraniti jedan ili dva certifikata.
- (2) Certifikati koji se mogu pohraniti na elektronički nosač podataka iz stavka 1. ovoga članka su identifikacijski certifikat i potpisni certifikat.
- (3) Identifikacijski certifikat je kvalificirani certifikat koji se koristi za elektroničku identifikaciju i autentikaciju radi pristupa elektroničkim uslugama.
- (4) Potpisni certifikat je kvalificirani certifikat koji se koristi za podršku naprednom elektroničkom potpisu koji ima istu pravnu snagu i zamjenjuje vlastoručni potpis sukladno propisima kojima je reguliran elektronički potpis.
- (5) Davatelj usluga certificiranja koji obavlja poslove izdavanja certifikata iz stavka 3. i 4. ovoga članka je pravna osoba ovlaštena za izradu osobnih iskaznica.
- (6) Davatelj usluga certificiranja iz stavka 5. ovoga članka dužan je uspostaviti Portal elektroničke osobne iskaznice na kojem će objavljivati sve informacije potrebne za korištenje osobne iskaznice, donijeti interni akt o postupcima certificiranja te se upisati u evidenciju ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva kao davatelj usluga certificiranja koji obavlja usluge izdavanja kvalificiranih certifikata te provesti integraciju u sustav e-Građani sukladno propisima o državnoj informacijskoj infrastrukturi.

Članak 3.

- (1) Pravo na hrvatsku osobnu iskaznicu ima svaki državljanin Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: osoba).

(2) Osoba s navršениh 18 godina života s prijavljenim prebivalištem u Republici Hrvatskoj mora ishoditi osobnu iskaznicu.

II. ROK VAŽENJA OSOBNIH ISKAZNICA

Članak 4.

(1) Rok važenja osobnih iskaznica i certifikata koje sadrže je 5 godina.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka osobna iskaznica koja je izdana osobi s navršениh 65 godina nema roka važenja.

(3) Osobna iskaznica izdana djeci do navršениh 5 godina ne sadrži identifikacijski niti potpisni certifikat.

(4) Osobna iskaznica izdana djeci od navršениh 5 do navršениh 18 godina sadrži identifikacijski certifikat.

(5) Osobna iskaznica izdana osobama od navršениh 18 do navršениh 65 godina sadrži identifikacijski i potpisni certifikat.

(6) Osobe s navršениh 65 godina mogu po vlastitoj želji ishoditi osobnu iskaznicu sa ili bez identifikacijskog i potpisnog certifikata.

(7) Osoba s navršениh 65 godina koja isходи osobnu iskaznicu koja sadrži certifikate, protekom roka važenja certifikata može nastaviti koristiti osobnu iskaznicu, ali njome neće moći obavljati elektroničku potvrdu svojeg identiteta niti će joj ona moći služiti za izradu naprednog elektroničkog potpisa.

(8) Ako osoba iz stavka 7. ovoga članka nakon isteka roka važenja certifikata želi i dalje koristiti osobnu iskaznicu za osiguranje elektroničke potvrde svojeg identiteta te za izradu naprednog elektroničkog potpisa, mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice.

Članak 5.

(1) Osoba koja posjeduje osobnu iskaznicu mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice ako:

1. su se promijenili osobni podaci o njezinom osobnom imenu, osobnom identifikacijskom broju, spolu, datumu rođenja ili ako je promijenila prebivalište u Republici Hrvatskoj,

2. fotografija na osobnoj iskaznici više ne odgovara izgledu osobe,

3. joj je istekao rok važenja,

4. je oštećena na način da je otežano ili onemogućeno vizualno ili strojno čitanje podataka u vizualnoj ili strojno čitljivoj zoni, ako je djelomično ili u potpunosti prelomljena ili iz bilo kojega drugog razloga ne služi svrsi.

(2) Dijete i osoba koja nema prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj ne mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice nakon isteka roka važenja osobne iskaznice koja joj je izdana.

(3) Ukoliko su se promijenili podaci o osobnom imenu ili osobnom identifikacijskom broju, osoba je dužna zatražiti opoziv ili suspenziju certifikata u roku od 2 dana od dana nastanka promjene.

(4) Nastupanjem okolnosti iz stavka 1. ovoga članka osobna iskaznica postaje nevažećom te je osoba dužna podnijeti zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice u roku od 15 dana od dana nastupanja tih okolnosti.

III. OBRAZAC OSOBNE ISKAZNICE

Članak 6.

(1) Osobna iskaznica izdaje se na propisanom obrascu.

(2) Obrazac osobne iskaznice sadrži: grb Republike Hrvatske, naziv: „Republika Hrvatska“, naziv: „osobna iskaznica“ i broj osobne iskaznice, oznaku za elektroničku ispravu te prostor za upis: prezimena, imena, podatka o spolu, državljanstvu, datuma rođenja, osobnog identifikacijskoga broja (OIB), roka važenja, prebivališta, datuma izdavanja, naziva policijske uprave odnosno policijske postaje koja osobnu iskaznicu izdaje i podataka za strojno čitanje. Obrazac osobne iskaznice sadrži i prostor za fotografiju te prostor za potpis osobe.

(3) Na zahtjev osobe kojoj se izdaje osobna iskaznica, izdat će se osobna iskaznica na kojoj se nalazi oznaka za osobnu iskaznicu: „OI“ na Brailleovom pismu.

(4) Osobi čije se ime i prezime sastoji od više riječi, koje se zbog broja znakova koje sadrže ne mogu ispisati u prostor za upis imena i prezimena, u obrazac osobne iskaznice upisat će se one riječi osobnog imena koje je osoba izjavom pred matičarom odredila za uporabu u pravnom prometu.

Članak 7.

(1) Obrazac osobne iskaznice tiska se na hrvatskom i engleskom jeziku i latiničnom pismu, a popunjava se samo na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom.

(2) Kada je to utvrđeno posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorima, obrazac osobne iskaznice za osobu – pripadnika nacionalne manjine, tiska se i na jeziku nacionalne manjine.

(3) Obrazac iz stavka 2. ovoga članka popunjava se na hrvatskom jeziku latiničnim pismom i jeziku i pismima pripadnika nacionalnih manjina.

(4) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati obrazac osobne iskaznice i obrazac zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice.

IV. IZDAVANJE OSOBNE ISKAZNICE

Članak 8.

(1) Osobnu iskaznicu izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja ministarstva nadležnog za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), mjesno nadležna prema prebivalištu odnosno boravištu podnositelja zahtjeva.

(2) Zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, mjesno nadležnoj prema prebivalištu podnositelja zahtjeva.

(3) Osoba koja uz prijavljeno prebivalište na području Republike Hrvatske ima i prijavljeno boravište, zahtjev za izdavanje osobne iskaznice može podnijeti i policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji mjesno nadležnoj prema mjestu svojeg boravišta.

(4) Iznimno od stavka 2. i 3. ovoga članka, u izvanrednim okolnostima uvjetovanim elementarnim ili drugim nepogodama ili u drugim iznimnim situacijama osoba može podnijeti zahtjev za izdavanje osobne iskaznice i u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji koja nije mjesno nadležna prema mjestu njenog prebivališta ili boravišta.

(5) Osoba koja nema prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnosi bilo kojoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.

Članak 9.

(1) Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice osoba je dužna dati točne i istinite podatke.

(2) Nakon zaprimanja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice, osobni podaci podnositelja zahtjeva ispisuju se na propisanom obrascu iz evidencija Ministarstva, koje se vode na informacijskom sustavu, a podnositelj zahtjeva svojim potpisom na obrascu potvrđuje točnost ispisanih podataka.

(3) Za izdavanje osobne iskaznice koja sadrži jedan ili dva certifikata, podnositelj zahtjeva dužan je s davateljem usluge certificiranja sklopiti ugovor o obavljanju usluga certificiranja.

(4) Protiv odluke kojom se odbija zahtjev za izdavanje osobne iskaznice žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 10.

(1) Zahtjev za izdavanje osobne iskaznice osoba podnosi osobno.

(2) Zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za dijete odnosno osobu lišenu poslovne sposobnosti u dijelu koji se odnosi na osobna stanja, podnosi zakonski zastupnik.

(3) Dijete do navršenih 12 godina ne mora biti osobno nazočno prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice.

(4) Zakonski zastupnik djeteta može biti roditelj, skrbnik ili osoba kojoj je odlukom suda povjereno ostvarivanje roditeljske skrbi nad djetetom u cijelosti ili u tom dijelu.

(5) Ako roditelji djeteta zajednički ostvaruju roditeljsku skrb zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnose osobno oba roditelja.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, zahtjev za izdavanje osobne iskaznice djetetu može podnijeti jedan od roditelja, uz izjavu da će drugi roditelj osobno preuzeti osobnu iskaznicu.

(7) Ako je drugi roditelj iz stavka 6. ovoga članka spriječen osobno preuzeti osobnu iskaznicu, osobnu iskaznicu može preuzeti roditelj koji je podnio zahtjev uz pisanu suglasnost drugog roditelja s potpisom ovjerenim kod javnog bilježnika ili nadležnog tijela, odnosno u konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske, ukoliko se ne nalazi na području Republike Hrvatske, a drugi roditelj će moći suglasnost dati i elektroničkim putem korištenjem javnog servisa izdavatelja osobne iskaznice za dostavu izjave o suglasnosti ovjerene elektroničkim potpisom, kad za to budu ostvarene pretpostavke.

(8) Zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za dijete može samostalno podnijeti jedan od roditelja ako je drugi roditelj umro ili je proglašen umrlim, lišen poslovne sposobnosti u dijelu koji se odnosi na ishodište osobne iskaznice, ako na temelju sudske odluke samostalno ostvaruje roditeljsku skrb u cijelosti ili u tom dijelu, odnosno ako drugom roditelju miruje ostvarivanje roditeljske skrbi na temelju sudske odluke.

(9) Iznimno od stavaka 5. i 6. ovoga članka, u žurnim slučajevima, kada prijete opasnost za dijete ili je izdavanje osobne iskaznice u osobitom interesu djeteta zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za dijete može podnijeti i izdanu osobnu iskaznicu može preuzeti isti roditelj uz pisanu suglasnost centra za socijalnu skrb nadležnog prema mjestu prebivališta odnosno boravišta djeteta, a ako dijete nema prebivalište odnosno boravište u Republici Hrvatskoj centra za socijalnu skrb nadležnog prema sjedištu tijela kojem je podnesen zahtjev za izdavanje osobne iskaznice.

(10) Za osobu lišenu poslovne sposobnosti u dijelu koji se odnosi na osobna stanja, osobnu iskaznicu preuzima zakonski zastupnik.

Članak 11.

(1) Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice prilaže se jedna fotografija propisane veličine koja vjerno prikazuje osobu koja podnosi zahtjev, bez pokrivala za glavu te se daje na uvid ranije izdana osobna iskaznica ili druga javna isprava kojom se može provjeriti identitet podnositelja zahtjeva.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, od podnositelja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice može se uzeti fotografija na kojoj je fotografiran s pokrivalom za glavu, ako pokrivalo nosi radi vjerskih ili medicinskih razloga, pod uvjetom da pokrivalo ne prekriva obraze, bradu i čelo.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice nije potrebno priložiti fotografiju ukoliko je podnositelju zahtjeva u proteklih pet godina izdana putovnica ili osobna iskaznica koja sadrži OIB, za čije je izdavanje priložena fotografija, a izgled osobe nije značajnije promijenjen.

Članak 12.

(1) Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice osoba je dužna dati otisak papilarnih linija lijevog i desnog kažiprsta.

(2) Ako osoba nema kažiprst ili je vrh kažiprsta ozlijeđen, uzima se otisak srednjeg ili nekog drugog prsta, a ako nema jedne ruke uzima se otisak kažiprsta i srednjeg ili nekog drugog prsta druge ruke.

(3) Otisci papilarnih linija se ne uzimaju ako to zbog medicinskih razloga, koji nisu privremeni, nije moguće.

(4) Otisci papilarnih linija i potpis ne uzimaju se od djeteta do navršениh 12 godina.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osoba ne mora dati otiske papilarnih linija ako su otisci već izuzeti i pohranjeni u elektroničkom obliku u nekom postupku izdavanja javne isprave koji se provodio u Ministarstvu.

Članak 13.

(1) Policijska uprava odnosno policijska postaja o podnijetom zahtjevu za izdavanje osobne iskaznice izdaje osobi potvrdu na propisanom obrascu koja služi kao dokaz o podnijetom zahtjevu.

(2) Policijska uprava odnosno policijska postaja dužna je izdati osobnu iskaznicu najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva, ako je zahtjev za izdavanje podnesen u redovnom postupku.

(3) Ako je uredan zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnesen u ubrzanom postupku policijska uprava odnosno policijska postaja dužna je osobnu iskaznicu izdati u roku od 10 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Ako je uredan zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnesen u žurnom postupku policijska uprava dužna je osobnu iskaznicu izdati u roku od 3 radna dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 14.

(1) Osoba preuzima izdanu osobnu iskaznicu i podatke za aktivaciju elektroničkog dijela osobne iskaznice te podatke za registraciju na Portal elektroničke osobne iskaznice, kojeg vodi davatelj usluga certificiranja, u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji u kojoj je podnijela zahtjev za njezino izdavanje, osim u slučaju iz članka 13. stavka 4. ovoga Zakona kada se preuzimanje zbog razloga žurnosti može obaviti i u policijskoj upravi u čijem je sastavu policijska postaja u kojoj je podnijela zahtjev za izdavanje osobne iskaznice.

(2) Kod prvog izdavanja osobne iskaznice koja sadrži certifikate osoba je dužna registrirati se na Portal elektroničke osobne iskaznice korištenjem podataka za registraciju koje dobiva kod preuzimanja izdane osobne iskaznice te se informirati o načinu korištenja osobne iskaznice.

(3) Osoba sama aktivira elektronički dio osobne iskaznice korištenjem podataka za aktivaciju koje dobiva kod preuzimanja izdane osobne iskaznice.

(4) Policijska uprava odnosno policijska postaja dužna je ranije izdanu osobnu iskaznicu poništiti te podnijeti zahtjev za opoziv certifikata pri uručenju nove osobne iskaznice ili prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje nove osobne iskaznice.

(5) Ako osoba ne preuzme izdanu osobnu iskaznicu i podatke za aktivaciju elektroničkog dijela osobne iskaznice te podatke za registraciju na Portal elektroničke osobne iskaznice u narednih 90 dana od dana proteka rokova iz članka 13. stavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona, policijska uprava odnosno policijska postaja će osobnu iskaznicu i podatke za aktivaciju elektroničkog dijela osobne iskaznice i podatke za registraciju na Portal elektroničke osobne iskaznice poništiti, te podnijeti zahtjev za opoziv certifikata.

(6) Poslovi izdavanja osobnih iskaznica moraju se obavljati u skladu s odredbama zakona kojim je uređen elektronički potpis i provedbenih propisa donesenih na temelju tog zakona te internog akta o postupcima certificiranja kojeg donosi davatelj usluga certificiranja.

(7) Osam dana prije početka izdavanja osobnih iskaznica davatelj usluga certificiranja mora biti upisan u evidenciju ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva, kao davatelj usluga certificiranja koji obavlja usluge izdavanja kvalificiranih certifikata.

Članak 15.

(1) Osobna iskaznica prestaje važiti i prije isteka roka na koji je izdana ako je:

1. osoba umrla,
2. osobi prestalo hrvatsko državljanstvo,
3. osoba odjavila prebivalište u Republici Hrvatskoj,
4. osoba odjavljena po službenoj dužnosti iz zbirke podataka o prebivalištu i boravištu u Republici Hrvatskoj.

(2) Osoba mora osobnu iskaznicu vratiti policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji koja ju je izdala odmah po nastupanju razloga iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka, a kod nastupanja razloga iz stavka 1. točke 4. ovoga članka u roku od 8 dana od dana izvršnosti rješenja o odjavi po službenoj dužnosti iz zbirke podataka o prebivalištu i boravištu u Republici Hrvatskoj.

(3) Punoljetni član kućanstva umrle osobe iz stavka 1. točke 1. ovoga članka dužan je osobnu iskaznicu umrle osobe vratiti policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji koja ju je izdala u roku od 15 dana od dana smrti osobe.

(4) Ako osoba odnosno punoljetni član kućanstva umrle osobe ne vrati osobnu iskaznicu u roku iz stavka 3. ovoga članka policijska uprava odnosno policijska postaja će joj evidentirati status nevažeće osobne iskaznice u evidenciji osobnih iskaznica.

(5) Nakon što se osobnoj iskaznici koja je prestala važiti zbog razloga iz stavka 1. ovoga članka evidentira status nevažeće osobne iskaznice u evidenciji osobnih iskaznica, automatski se pokreće zahtjev za opozivom certifikata.

Članak 16.

(1) Punoljetna osoba je dužna imati kod sebe osobnu iskaznicu i dati je na uvid osobama koje su na temelju posebnih propisa u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti ovlaštene izvršiti uvid u osobnu iskaznicu radi utvrđivanja ili provjere identiteta nositelja osobne iskaznice.

(2) Punoljetna osoba ne smije dati osobnu iskaznicu drugome da se njome služi kao svojom, niti se služiti tuđom osobnom iskaznicom kao svojom.

Članak 17.

(1) Osoba je dužna bez odgode prijaviti nestanak, sumnju u zlouporabu ili pronalazak osobne iskaznice najbližoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.

(2) Ako je osobna iskaznica nestala ili pronađena u inozemstvu, osoba je dužna njezin nestanak ili pronalazak prijaviti najbližoj diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske koji je o tome dužan bez odgode obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju koja je izdala osobnu iskaznicu.

(3) Službena osoba u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji kojoj je prijavljen nestanak ili pronalazak osobne iskaznice dužna je podatak o nestanku bez odgode upisati u službene evidencije te se na temelju tog podatka u evidenciji osobnih iskaznica koja se vodi na informacijskom sustavu Ministarstva nestaloj osobnoj iskaznici evidentira status nevažeće osobne iskaznice.

(4) Nakon što se nestaloj osobnoj iskaznici evidentira status nevažeće osobne iskaznice automatski se pokreće zahtjev za suspenzijom certifikata.

Članak 18.

(1) Nestanak osobne iskaznice ili sumnja u zlouporabu, u svrhu suspenzije certifikata, može se prijaviti korištenjem elektroničke usluge davatelja usluga certificiranja iz članka 2. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Kod prijave nestanka ili sumnje u zlouporabu osobne iskaznice korištenjem elektroničke usluge iz stavka 1. ovoga članka certifikati će biti suspendirani ukoliko je tijekom provjere pristupnih podataka za Portal elektronička osobna iskaznica prethodno potvrđen identitet osobe koja prijavljuje nestanak.

(3) Osoba iz stavka 2. ovoga članka dužna je naknadno u najkraćem mogućem roku prijaviti nestanak osobne iskaznice najbližoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji radi evidentiranja potrage za osobnom iskaznicom u evidenciji koja se vodi na informacijskom sustavu Ministarstva.

Članak 19.

(1) Ako osoba čijoj su osobnoj iskaznici suspendirani certifikati zbog nestanka prijavi pronalazak osobne iskaznice u roku od 8 dana od dana suspenzije certifikata, certifikati će ponovo postati važeći.

(2) Protekom roka od 8 dana od dana suspenzije certifikata, certifikati se automatski opozivaju i više se ne mogu koristiti.

(3) Ako osoba starija od 65 godina, kojoj je nestala osobna iskaznica izdana s certifikatima, prijavi pronalazak osobne iskaznice nakon proteka roka od 8 dana od dana suspenzije certifikata, osobnu iskaznicu može nastaviti koristiti pod uvjetom iz članka 4. stavka 7. ovoga Zakona, ako je njen pronalazak prijavila u roku od 15 dana od dana evidentiranja statusa nevažeće osobne iskaznice u evidenciji osobnih iskaznica.

(4) Nestalu osobnu iskaznicu izdanu osobi starijoj od 65 godina bez certifikata, osoba kojoj je izdana može nastaviti koristiti ako njen pronalazak prijavi u roku od 15 dana od dana evidentiranja statusa nevažeće osobne iskaznice u evidenciji osobnih iskaznica.

Članak 20.

(1) Evidenciju osobnih iskaznica vodi Ministarstvo.

(2) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati sadržaj i način vođenja evidencija osobnih iskaznica te izdanih certifikata.

(3) Obrada osobnih podataka sadržanih u evidenciji osobnih iskaznica i davanje podataka iz te evidencije primateljima obavlja se pod uvjetima propisanim zakonom kojim je uređena zaštita osobnih podataka.

Članak 21.

(1) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom propisuje cijenu osobne iskaznice.

(2) U cijenu osobne iskaznice uračunati su troškovi obrasca osobne iskaznice i pripadajućih elektroničkih komponenti, obrasca koji se koristi u postupku njenog izdavanja, troškovi izrade, troškovi izdavanja certifikata i troškovi dostave u Ministarstvo.

(3) Troškove iz stavka 2. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice.

Članak 22.

Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra nadležnog za unutarnje poslove, određuje pravnu osobu u državnom vlasništvu (u daljnjem tekstu: ovlaštena pravna osoba), za obavljanje poslova:

1. tehničke izrade osobne iskaznice,
2. tiskanje obrasca osobne iskaznice te obrasca koji se koristi u postupku njenog izdavanja,
3. vođenje evidencije o izrađenim osobnim iskaznicama,
4. izdavanja kvalificiranih certifikata.

Članak 23.

(1) Policijske uprave odnosno policijske postaje elektroničkim putem dostavljaju ovlaštenoj pravnoj osobi sve osobne podatke koji se upisuju i elektronički unose u obrazac osobne iskaznice.

(2) Ovlaštena pravna osoba osobne podatke iz stavka 1. ovoga članka smije koristiti samo u svrhu upisa i elektroničkog unosa u obrazac osobne iskaznice.

(3) Upis i elektronički unos osobnih podataka u obrazac osobne iskaznice mora se obavljati u sigurnom okruženju uz poduzimanje tehničkih, kadrovskih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe.

(4) Nitko ne smije mijenjati, brisati ili na drugi način krivotvoriti podatke koji su upisani i elektronički unijeti u obrazac osobne iskaznice.

(5) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati organizacijske, tehničke i sigurnosne mjere u postupku izdavanja osobnih iskaznica.

V. NADZOR

Članak 24.

Nadzor nad postupkom izdavanja osobnih iskaznica koji se obavlja u ovlaštenoj pravnoj osobi obavlja Ministarstvo.

Članak 25.

(1) Nadzor nad ispunjavanjem i provedbom organizacijskih, tehničkih i sigurnosnih mjera u postupku izdavanja osobnih iskaznica u ovlaštenoj pravnoj osobi, propisanih pravilnikom iz članka 23. stavka 5. ovoga Zakona, obavljaju službene osobe Ministarstva koje su nadležne za obavljanje poslova vezanih uz postupke izdavanja osobnih iskaznica i nadzora nad tim poslovima.

(2) Ako u provedbi nadzora službene osobe Ministarstva utvrde da ovlaštena pravna osoba ne provodi organizacijske, tehničke i sigurnosne mjere, Ministarstvo će joj rješenjem privremeno zabraniti obavljanje poslova te odrediti rok u kojem je dužna otkloniti utvrđene nedostatke.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Nadzor nad postupkom izdavanja osobnih iskaznica u dijelu prikupljanja, obrade, korištenja i zaštite osobnih podataka mogu provoditi i državna i druga tijela određena zakonom i drugim propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

(5) Nadzor nad postupkom izdavanja osobnih iskaznica u području davanja usluga certificiranja provode državna i druga tijela određena zakonom i drugim propisima koji uređuju elektronički potpis.

(6) Nadzor nad postupkom izdavanja osobnih iskaznica u području provedbe informacijske sigurnosti mogu provoditi i državna i druga tijela određena zakonom i drugim propisima koji uređuju informacijsku sigurnost.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 26.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovlaštena pravna osoba ako ne poduzme tehničke, kadrovske i organizacijske mjere zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe (članak 23. stavak 3.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba u ovlaštenoj pravnoj osobi.

Članak 27.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 4.500,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba:

1. koja je navršila 18 godina i ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, a nije ishodila osobnu iskaznicu (članak 3. stavak 2.),
2. koja u roku od 15 dana od dana nastupanja okolnosti iz članka 5. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona ne podnese zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice,
3. koja u slučaju promjene podataka o svom osobnom imenu ili osobnom identifikacijskom broju ne zatraži opoziv ili suspenziju certifikata u roku od 2 dana od dana nastanka promjene (članak 5. stavak 3.).

Članak 28.

Novčanom kaznom od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba:

1. koja u roku od 15 dana od dana nastupanja okolnosti iz članka 5. stavka 1. točke 3. i 4. ovoga Zakona ne podnese zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice,
2. koja u propisanom roku osobnu iskaznicu koja je prestala važiti prije isteka roka na koji je izdana ne vrati nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji (članak 15. stavak 2. i 3.).

Članak 29.

Novčanom kaznom od 200,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba:

1. koja kod sebe nema osobnu iskaznicu ili ju odbije dati na uvid ovlaštenim osobama (članak 16. stavak 1.),
2. koja bez odgode ne prijavi nestanak ili pronalazak osobne iskaznice (članak 17. stavak 1. i 2.).

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.

(1) Osobne iskaznice izdane prije stupanja na snagu ovoga Zakona na rok važenja od pet ili deset godina važe do isteka roka njihova važenja, a osobe kojima su izdane mogu ih ako žele zamijeniti osobnim iskaznicama izdanim na temelju ovoga Zakona i prije isteka roka važenja.

(2) Osobne iskaznice izdane prije stupanja na snagu ovoga Zakona osobama starijim od 65 godina bez roka važenja ostaju važeće, a osobe kojima su izdane mogu ih ako žele zamijeniti osobnim iskaznicama izdanim na temelju ovoga Zakona.

Članak 31.

Postupci rješavanja zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica, započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“ broj: 11/2002, 122/2002, 31/2006 i 68/2013).

Članak 32.

Pravna osoba u državnom vlasništvu određena na temelju Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“ broj: 11/2002, 122/2002, 31/2006 i 68/2013) za obavljanje poslova u vezi osobnih iskaznica, nastavlja obavljati te poslove sukladno danom ovlaštenju do donošenja nove Odluke, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 33.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik iz članka 7. stavka 4., članka 20. stavka 2., članka 21. stavka 1. i članka 23. stavka 5. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 34.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o osobnoj iskaznici („Narodne novine“ broj: 11/2002, 122/2002, 31/2006 i 68/2013).

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

VI. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBA

Članak 1.

Ovom odredbom propisano je da će osobna iskaznica koja će se hrvatskim državljanima izdavati na temelju ovog Zakona biti elektronička javna isprava, a njen nositelj će njome dokazivati svoj identitet, hrvatsko državljanstvo, spol, datum rođenja i prebivalište u Republici Hrvatskoj. Pravo na hrvatsku osobnu iskaznicu prema prijedlogu ovoga Zakona imat će i hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a u nju će se upisivati podatak o njihovom prebivalištu u inozemstvu, prema podacima o prebivalištu ispisanim u javnoj ispravi koju im je izdalo nadležno tijelo države u kojoj imaju prijavljeno prebivalište ili odobren boravak. Toj kategoriji hrvatskih državljana hrvatska osobna iskaznica neće služiti kao dokaz njihovog prebivališta. Osobna iskaznica moći će služiti i kao putna isprava za putovanja u pojedine države koje dozvoljavaju da se na njihov teritorij ulazi s tom vrstom isprave.

Članak 2.

Ovom odredbom propisano je da će osobna iskaznica sadržavati elektronički nosač podataka (čip) koji će sadržavati podatke koji su ispisani u vizualnoj zoni kartice osobne iskaznice, a uz to na čip će se moći pohraniti jedan ili dva certifikata i to identifikacijski i potpisni certifikat. Identifikacijski certifikat je kvalificirani certifikat koji se koristi za elektroničku identifikaciju i autentikaciju radi pristupa elektroničkim uslugama, a potpisni certifikat je kvalificirani certifikat koji se koristi za podršku naprednom elektroničkom potpisu koji ima istu pravnu snagu i zamjenjuje vlastoručni potpis sukladno zakonu kojim je reguliran elektronički potpis.

Poslove izdavanja certifikata obavljat će pravna osoba u državnom vlasništvu kojoj je Vlada Republike Hrvatske, po prijedlogu ministra nadležnog za unutarnje poslove, dodijelila ovlast obavljanja poslova tehničke izrade osobnih iskaznica, a ta pravna osoba je dužna donijeti odgovarajuće akte i upisati se u evidenciju ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva kao davatelj usluga certificiranja koji obavlja usluge izdavanja kvalificiranih certifikata, sukladno propisima koji uređuju elektronički potpis.

Članak 3.

Pravo na hrvatsku osobnu iskaznicu prema prijedlogu ovoga Zakona imat će svaki hrvatski državljanin bez obzira na godine života i činjenicu ima li ili nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, s time da će hrvatski državljanin stariji od 18 godina s prijavljenim prebivalištem u Republici Hrvatskoj morati ishoditi osobnu iskaznicu. Hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj mlađi od 18 godina neće morati imati osobnu iskaznicu, ali će ju putem roditelja kao zakonskih zastupnika moći ishoditi, jer će njome moći potvrđivati svoj identitet u raznim postupcima vezanim uz osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, a moći će im služiti i kao putna isprava za prijelaz državnih granica država Europske unije i ostalih država koje to dopuštaju. Hrvatski državljani koji nemaju prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, bez obzira na godine života, neće morati imati hrvatsku osobnu iskaznicu, ali će ju moći ishoditi ako to žele.

Članak 4.

Ovom odredbom propisano je da će rok važenja osobnih iskaznica i certifikata ako će ih sadržavati, biti pet godina, izuzev osobnih iskaznica izdanih osobama s navršениh 65 godina koje će se izdavati bez roka važenja. Osobne iskaznice izdane djeci do navršениh 5 godina neće sadržavati certifikate, dok će osobne iskaznice izdane djeci od navršениh 5 do navršениh 18 godina sadržavati

identifikacijski certifikat, što će im omogućavati elektroničku potvrdu identiteta u raznim postupcima vezanim uz obrazovanje. Osobne iskaznice izdane osobama od navršениh 18 do navršениh 65 godina sadržavat će identifikacijski i potpisni certifikat, dok će osobe s navršениh 65 godina moći po vlastitoj želji ishoditi osobnu iskaznicu sa ili bez certifikata. Osoba s navršениh 65 godina koja isходи osobnu iskaznicu koja sadrži certifikate, protekom roka važenja certifikata koji važe 5 godina i ne mogu se obnavljati, može nastaviti koristiti osobnu iskaznicu obzirom da je izdana bez roka važenja (kao standardnu karticu za potvrđivanje identiteta), ali njome neće moći obavljati elektroničku potvrdu svojeg identiteta niti će joj ona moći služiti za izradu naprednog elektroničkog potpisa. Ako nakon isteka roka važenja certifikata želi i dalje koristiti osobnu iskaznicu za osiguranje elektroničke potvrde svojeg identiteta te za izradu naprednog elektroničkog potpisa (kao elektroničku ispravu), mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice.

Članak 5.

Odredbe ovoga članka propisuju koje promjene osobnih podataka i koja oštećenja uvjetuju potrebu podnošenja zahtjeva za izdavanje nove osobne iskaznice i to u roku od 15 dana od dana nastupanja tih okolnosti, s obzirom da osobna iskaznica po nastupanju tih okolnosti postaje nevažeća isprava.

Članak 6.

Odredbama ovoga članka propisano je da se osobna iskaznica izdaje na propisanom obrascu te je propisano koje podatke sadrži obrazac osobne iskaznice. Također je odredbama ovoga članka omogućeno slijepim i slabovidnim osobama izdavanje osobne iskaznice na kojoj je oznaka te isprave ispisana na Brailleovom pismu.

Ovaj članak sadrži i odredbu koja obvezuje osobu čije se ime i prezime sastoji od više riječi, koje se zbog dužine ne mogu ispisati u prostor za upis imena i prezimena na obrascu osobne iskaznice, da izjavom pred matičarom odredi koje će riječi osobnog imena koristiti u pravnom prometu, odnosno koje će joj se riječi imena i prezimena upisati u obrazac osobne iskaznice. Naime, prostori na obrascu osobne iskaznice u koje se opisuju osobni podaci osobe, kao i zaštitni elementi koje mora sadržavati osobna iskaznica, propisani su međunarodnim standardima. Stoga se u prostor za upis imena i prezimena može upisati ograničen broj slova. Ime i prezime pojedinih osoba sastoji se od više riječi i ako se sve riječi neće moći ispisati u prostor koji je za to predviđen, osoba će se morati pred matičarom izjasniti koje od riječi imena i prezimena će koristiti u pravnom prometu i te riječi će se upisati u obrazac osobne iskaznice.

Članak 7.

Odredbama ovoga članka propisano je da se obrazac osobne iskaznice tiska na hrvatskom i engleskom jeziku i latiničnom pismu, a podaci koji se na obrazac osobne iskaznice upisuju prilikom „personalizacije“ osobne iskaznice koja se izrađuje za pojedinu osobu, ispisuju se samo na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom. Kada je to utvrđeno posebnim zakonom, kao što je Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“ broj: 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11) i Zakon o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj: 51/00 i 56/00) ili međunarodnim ugovorima, obrazac osobne iskaznice za osobu – pripadnika nacionalne manjine, tiska se i na jeziku nacionalne manjine, a prilikom „personalizacije“ popunjava se na hrvatskom jeziku latiničnim pismom i jeziku i pismima pripadnika nacionalnih manjina. Odredbom ovoga članka dana je ovlast ministru nadležnom za unutarnje poslove da pravilnikom propiše obrazac osobne iskaznice i obrazac zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice.

Članak 8.

Odredbama ovoga članka propisana je stvarna i mjesna nadležnost za izdavanje osobnih iskaznica odnosno kome se podnosi zahtjev za izdavanje osobne iskaznice ovisno o prebivalištu, boravištu ili izvanrednim okolnostima u kojima se može naći podnositelj zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica.

Članak 9.

Odredbe ovoga članka obvezuju osobu koja podnosi zahtjev za izdavanje osobne iskaznice na davanje točnih i istinitih podataka, a nakon što se osobni podaci podnositelja zahtjeva ispišu na propisanom obrascu iz evidencija ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, koje se vode na informacijskom sustavu, podnositelj zahtjeva je dužan prekontrolirati i svojim potpisom na obrascu potvrditi točnost ispisanih podataka. Nakon što je zaprimljen njegov zahtjev za izdavanje osobne iskaznice koja sadrži jedan ili dva certifikata, podnositelj zahtjeva dužan je s davateljem usluge certificiranja sklopiti ugovor o obavljanju usluga certificiranja. Popunjeni obrazac ugovora će podnositelju zahtjeva biti dan na uvid nakon zaprimanja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice, a on će svojim potpisom na ugovoru stupiti u ugovorni odnos s davateljem usluga certificiranja.

Članak 10.

Odredbama ovoga članka propisano je da osoba mora zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnijeti osobno, osim u slučaju osoba lišenih poslovne sposobnosti i djece kada zahtjev podnosi njihov zakonski zastupnik. Također je propisano na koji način roditelji, kao zakonski zastupnici djeteta, u pojedinim situacijama mogu podnijeti zahtjev za izdavanje osobne iskaznice djetetu te do kada dijete ne mora biti osobno nazočno prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice.

Članak 11.

Odredbama ovoga članka propisano je što stranka mora priložiti prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice. Uz ispravu kojom se može provjeriti njen identitet, stranka mora priložiti i fotografiju koja ju vjerno prikazuje, bez pokrivala za glavu.

Podnositelj zahtjeva koji prema svojoj vjeroispovijesti ili zbog medicinskih razloga nosi pokrivalo za glavu može iznimno priložiti fotografiju na kojoj je fotografiran s pokrivalom, uz uvjet da pokrivalo za glavu ne prekriva obraze, bradu i čelo. Iznimno, podnositelj zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice ne mora priložiti fotografiju ukoliko mu je u proteklih pet godina izdana putovnica ili osobna iskaznica s OIB-om i ako je prilikom podnošenja zahtjeva za te isprave priložio fotografiju (fotografije za te isprave po svojim karakteristikama i dimenzijama odgovaraju fotografijama kakve će biti potrebne za elektroničku osobnu iskaznicu), koja je pritom pohranjena u informacijskom sustavu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, a njegov izgled nije naknadno značajnije promijenjen.

Članak 12.

Odredbama ovoga članka propisuje se od kojih prstiju je podnositelj zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice dužan dati otiske te da se otisak ne uzima ako to zbog medicinskih razloga, koji nisu privremeni kao primjerice opekline, otekline, oguljotine i slične ozljede, nije moguće. Otisak papilarnih linija i potpis ne uzima se od djece do navršениh 12 godina. Također se otisci prstiju ne uzimaju ako su već izuzeti i pohranjeni u elektroničkom obliku u nekom postupku izdavanja javne isprave koji se provodio u ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove.

Članak 13.

Odredbama ovoga članka propisana je obveza policijskoj upravi odnosno postaji ministarstva nadležnog za unutarnje poslove da podnositelju zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice izda o podnijetom zahtjevu potvrdu na propisanom obrascu, koja služi kao dokaz o podnijetom zahtjevu. Također je propisan rok u kojem je policijska uprava odnosno postaja dužna izdati osobnu iskaznicu, ovisno o tome je li zahtjev podnesen u redovnom, ubrzanom ili žurnom postupku.

Članak 14.

Odredbama ovoga članka propisano je da se izdana osobna iskaznica i podaci za aktivaciju elektroničkog dijela osobne iskaznice te registraciju na korisnički portal preuzimaju u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji u kojoj je osoba podnijela zahtjev za izdavanje osobne iskaznice. Izuzetak je preuzimanje osobne iskaznice za koju je zahtjev podnesen u žurnom postupku kada se preuzimanje osobne iskaznice zbog razloga žurnosti može obaviti i u policijskoj upravi u čijem je sastavu policijska postaja u kojoj je osoba podnijela zahtjev za njeno izdavanje. Naime, kada je zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnesen u žurnom postupku, osobnu iskaznicu se stranci mora izdati u roku od 3 radna dana od dana podnošenja zahtjeva. Stoga će se u slučaju kada je zahtjev za izdavanje osobne iskaznice u žurnom postupku primjerice podnesen u policijskoj postaji koja ima sjedište na otoku te se, radi loših vremenskih uvjeta ili organizacije rada upravnih poslova u policijskoj postaji na otoku, osobna iskaznica neće moći u roku od tri radna dana od podnošenja zahtjeva dostaviti u takvu policijsku postaju, preuzimanje osobne iskaznice obaviti u policijskoj upravi u čijem je sastavu policijska postaja u kojoj je podnesen zahtjev za njeno izdavanje, odnosno stranka će umjesto u policijsku postaju u kojoj je podnijela zahtjev za izdavanje osobne iskaznice morati doći u policijsku upravu u čijem je sastavu ta policijska postaja radi preuzimanja izdane osobne iskaznice. Odredbama ovoga članka propisana je i obveza policijske uprave odnosno policijske postaje da ranije izdanu osobnu iskaznicu poništi te podnese zahtjev za opoziv certifikata pri uručanju nove osobne iskaznice ili prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje nove osobne iskaznice, ovisno o tome je li osobnoj iskaznici umjesto koje se traži izdavanje nove, na dan podnošenja zahtjeva već istekao rok važenja ili nije. S obzirom da pojedine osobe ne preuzmu izdanu osobnu iskaznicu ni protekom godinu i više dana, odredbom ovoga članka je propisano da će u slučaju kada osoba ne preuzme izdanu osobnu iskaznicu i podatke za aktivaciju elektroničkog dijela osobne iskaznice te registraciju na korisnički portal u narednih 90 dana od dana protoka rokova u kojima je policijska uprava odnosno postaja bila dužna izdati osobnu iskaznicu, osobna iskaznica i podaci za aktivaciju elektroničkog dijela osobne iskaznice te registraciju na korisnički portal biti poništeni te će osoba nakon toga morati ponovno podnositi zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice.

Odredbama ovoga članka također je propisano da se osoba kod prvog izdavanja osobne iskaznice koja sadrži certifikate dužna registrirati na Portal elektronička osobna iskaznica korištenjem podataka za registraciju koje će dobiti kod preuzimanja izdane osobne iskaznice te se informirati o načinu korištenja osobne iskaznice. Nakon toga sama aktivira elektronički dio osobne iskaznice korištenjem podataka za aktivaciju koje će također dobiti kod preuzimanja izdane osobne iskaznice.

Odredba stavka 6. ovoga članka propisuje da se poslovi izdavanja osobnih iskaznica, osim u skladu s odredbama ovoga Zakona, moraju obavljati i u skladu s odredbama zakona kojim je uređen elektronički potpis i provedbenih propisa donesenih na temelju tog zakona te internog akta o postupcima certificiranja kojeg donosi davatelj usluga certificiranja.

Članak 15.

Odredbama ovoga članka propisano je u kojim slučajevima osobna iskaznica prestaje važiti i prije isteka roka na koji je izdana i u kojem roku mora biti vraćena policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji koja ju je izdala radi njenog fizičkog poništenja i ažuriranja statusa u evidenciji osobnih iskaznica. Ako osobe koje imaju obvezu vraćanja osobne iskaznice koja je prestala važiti istu ne vrate u propisanom roku, policijska uprava odnosno policijska postaja će joj evidentirati status nevažeće osobne iskaznice u evidenciji osobnih iskaznica, a nakon toga će se automatski pokrenuti zahtjev za opozivom certifikata koje osobna iskaznica sadrži.

Članak 16.

Odredbama ovoga članka obvezuje se osobu kojoj je izdana osobna iskaznica da ju nosi sa sobom i da ju na traženje osoba koje su na temelju posebnih propisa u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti ovlaštene izvršiti uvid u osobnu iskaznicu radi utvrđivanja ili provjere identiteta nositelja osobne iskaznice, daju na uvid tim osobama. Odredba ovoga članka također zabranjuje osobi da svoju osobnu iskaznicu daje drugim osobama da se njome služe kao svojom, kao i da se služi tuđom osobnom iskaznicom kao svojom.

Članak 17.

Prema odredbama ovoga članka osoba je dužna bez odgode prijaviti nestanak, sumnju u zlouporabu ili pronalazak osobne iskaznice najbližoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, ako je osobnu iskaznicu izgubila ili pronašla na području Republike Hrvatske, odnosno najbližoj diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske ako je osobnu iskaznicu izgubila ili pronašla u inozemstvu, a diplomatska misija ili konzularni ured mora o tome odmah obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju koja je izdala osobnu iskaznicu. Na temelju prijave, službena osoba u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji će podatak o nestanku osobne iskaznice bez odgode upisati u službene evidencije te će se na temelju tog podatka u evidenciji osobnih iskaznica koja se vodi na informacijskom sustavu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove nestaloj osobnoj iskaznici evidentirati status nevažeće osobne iskaznice, a nakon toga automatski pokrenuti zahtjev za suspenzijom certifikata.

Članak 18.

Prema odredbama ovoga članka nestanak osobne iskaznice ili sumnja u zlouporabu, u svrhu suspenzije certifikata, može se prijaviti i korištenjem elektroničke usluge davatelja usluga certificiranja. Kod prijave nestanka ili sumnje u zlouporabu osobne iskaznice korištenjem elektroničke usluge davatelja usluga certificiranja, identitet osobe koja prijavljuje nestanak provjerava se preko pristupnih podataka za korisnički portal, a nakon provjere identiteta certifikati će biti suspendirani.

Osoba koja je prijavila nestanak osobne iskaznice korištenjem elektroničke usluge davatelja usluga certificiranja dužna je naknadno u najkraćem mogućem roku prijaviti nestanak osobne iskaznice najbližoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji radi evidentiranja potrage za osobnom iskaznicom u evidenciji koja se vodi na informacijskom sustavu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 19.

Odredbama ovoga članka propisano je do kojeg roka se suspendirani certifikati koje sadrži nestala osobna iskaznica mogu ponovno aktivirati, u slučaju pronalaska osobne iskaznice, te nakon kojeg

roka se suspendirani certifikati automatski opozivaju te se osobna iskaznica više ne može koristiti. Propisani su i izuzeci za osobe starije od 65 godina, koje mogu nastaviti koristiti naknadno pronađenu osobnu iskaznicu kojoj su opozvani certifikati i to kao standardnu karticu za potvrđivanje identiteta, ako su pronalazak osobne iskaznice prijavile u roku od 15 dana od dana evidentiranja statusa nevažeće osobne iskaznice u evidenciji osobnih iskaznica. Jednako tako osobe starije od 65 godina kojima je osobna iskaznica izdana bez certifikata moći će ju nastaviti koristiti ako njen pronalazak prijave u roku od 15 dana od dana evidentiranja statusa nevažeće osobne iskaznice u evidenciji osobnih iskaznica.

Članak 20.

Odredbama ovoga članka propisano je tko vodi evidenciju osobnih iskaznica i pod kojim se uvjetima obrađuju i daju podaci iz te evidencije. Također je dana ovlast ministru nadležnom za unutarnje poslove da pravilnikom propiše sadržaj i način vođenja evidencije osobnih iskaznica te izdanih certifikata.

Članak 21.

Odredbama ovoga članka propisano je da cijenu osobne iskaznice propisuje pravilnikom ministar nadležan za unutarnje poslove te je propisano koji troškovi ulaze u cijenu osobne iskaznice te tko snosi te troškove.

Članak 22.

Prema odredbama ovoga članka Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za unutarnje poslove određuje pravnu osobu u državnom vlasništvu za obavljanje poslova tehničke izrade osobnih iskaznica, tiskanje obrazaca osobne iskaznice te obrazaca koji se koriste u postupku njenog izdavanja, vođenje evidencije o izrađenim osobnim iskaznicama te izdavanja kvalificiranih certifikata.

Članak 23.

Odredbama ovoga članka propisano je na koji način policijske uprave i postaje dostavljaju ovlaštenoj pravnoj osobi podatke koji se upisuju i unose u obrazac osobne iskaznice, na koji način ovlaštena pravna osoba mora postupati s dostavljenim osobnim podacima te se zabranjuje bilo kome da mijenja, briše ili na drugi način krivotvori podatke koji su upisani i elektronički unijeti u obrazac osobne iskaznice.

Ministru nadležnom za unutarnje poslove se odredbom ovoga članka daje ovlast da pravilnikom propiše organizacijske, tehničke i sigurnosne mjere u postupku izdavanja osobnih iskaznica.

Članak 24.

Ovom odredbom provođenje nadzora nad dijelom postupka izdavanja osobnih iskaznica, koji se obavlja u pravnoj osobi ovlaštenoj za poslove tehničke izrade osobnih iskaznica te vođenje evidencije o izrađenim osobnim iskaznicama, povjerenost je ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove.

Članak 25.

Odredbama ovoga članka propisano je da nadzor nad ispunjavanjem i provedbom organizacijskih, tehničkih i sigurnosnih mjera u postupku izdavanja osobnih iskaznica u ovlaštenoj pravnoj osobi, koje će ministar nadležan za unutarnje poslove propisati pravilnikom donesenim na temelju ovlasti propisane ovim Zakonom, obavljaju službene osobe iz ustrojstvene jedinice ministarstva nadležnog za unutarnje poslove u čijoj je nadležnosti obavljanje poslova vezanih uz postupke izdavanja osobnih iskaznica i nadzora nad tim poslovima. Ako u provedbi nadzora službene osobe ministarstva

nadležnog za unutarnje poslove utvrde da ovlaštena pravna osoba ne provodi organizacijske, tehničke i sigurnosne mjere, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove će joj rješenjem privremeno zabraniti obavljanje poslova te odrediti rok u kojem je dužna otkloniti utvrđene nedostatke. Protiv tog rješenja ovlaštena pravna osoba može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe nadležnom upravnom sudu. Odredbe ovoga članka daju mogućnost i drugim državnim tijelima za obavljanje nadzora u ovlaštenoj pravnoj osobi u dijelu postupka izdavanja osobnih iskaznica koji je u njihovoj nadležnosti (zaštita osobnih podataka, elektronički potpis, informacijska sigurnost).

Članak 26. do 29.

Odredbama ovih članaka propisane su prekršajne sankcije za fizičke i pravne osobe koje će postupati protivno odredbama ovoga Zakona.

Članak 30.

Odredbama ovoga članka propisano je da osobne iskaznice izdane prije stupanja na snagu ovoga Zakona na rok važenja od pet ili deset godina važe do isteka roka njihova važenja, a osobe kojima su izdane mogu ih ako žele zamijeniti osobnim iskaznicama izdanim na temelju ovoga Zakona i prije isteka roka važenja. Prema tome, nakon stupanja na snagu ovoga Zakona osobe koje imaju važeće osobne iskaznice neće morati ishoditi nove elektroničke osobne iskaznice sve dok im ranije izdanim osobnim iskaznicama ne istekne rok važenja. Međutim, ako će neka osoba htjeti ishoditi novu elektroničku osobnu iskaznicu, bez obzira što ima važeću osobnu iskaznicu, moći će to učiniti te će joj prilikom uručjenja nove elektroničke osobne iskaznice biti poništena ranije izdana važeća osobna iskaznica. Isto vrijedi i za osobe s navršenih 65 godina kojima su osobne iskaznice izdane bez roka važenja. Te osobe mogu nastaviti trajno koristiti ranije izdane osobne iskaznice, a mogu ih ako žele zamijeniti novim elektroničkim osobnim iskaznicama izdanim na temelju ovoga Zakona.

Članak 31.

Odredbom ovoga članka propisano je da će se postupci rješavanja zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica, započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršiti prema odredbama sada važećeg Zakona odnosno Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“ broj: 11/2002, 122/2002, 31/2006 i 68/2013).

Članak 32.

Vlada Republike Hrvatske je Odlukom („Narodne novine“ broj: 42/2002), na temelju Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“ broj: 11/2002) ovlastila društvo AKD d.o.o. iz Zagreba za obavljanje poslova: tehničke izrade osobne iskaznice, tiskanje obrasca osobne iskaznice te drugih obrazaca vezanih za tehničku izradu i izdavanje osobne iskaznice, kao i obrasca za vođenje evidencije o osobnim iskaznicama te vođenje evidencije o izrađenim osobnim iskaznicama. Ovom odredbom propisuje se da pravna osoba u državnom vlasništvu nastavlja obavljati poslove u vezi osobnih iskaznica do donošenja nove odluke koja će se donijeti sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 33.

Odredbom se propisuje rok za donošenje pravilnika iz članka 7. stavka 4., članka 20. stavka 2., članka 21. i članka 23. stavka 5. ovoga Zakona.

Članak 34.

Odredbom ovoga članka propisano je da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o osobnoj iskaznici („Narodne novine“ broj: 11/2002, 122/2002, 31/2006 i 68/2013).

Članak 35.

Odredbom ovoga članka propisano je da ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana njegove objave u „Narodnim novinama“.